

Ludmila Brožíková

Myšlenky o přátelství

aneb „O hledání hvězd“

Magické slovo. Dá se pod ně tolik schovat, napsat, napovídat, naslibovat, nasníť, nalhat, napředstavovat si, cítit se s ním klidně, něžně, nadšeně i zkroušeně, obelstně, nevěřičně i mu podlehnout jako úsměvu či droze. Dokonce mu věřit, nečekat povrchnost, zradu, módnost, omezenost časem, podmínkami, schválnostmi života, bezprecedentně nakupených škodolibými okolnostmi jako zkouškou jeho pevnosti. Světem jde právě vlna, po níž se vezou ti, pro něž je spontánní tykání a pár propovídaných večerů či napsaných dopisů nebo mailů jistotou, že to je skutečný stav duše, srdce, myšlení. Že se jím obě strany zaštití a budou si blízcí. Že si pomohou, dostane-li toho druhého v nějaké překérní záležitosti životní realita do úzkých. Samozřejmostí je představa, že i druhá strana je stejně altruistická, bezelstná a čistá, aniž bychom si připustili, že je to jen naše toužená představa, nesplněná touha, očekávání doslova daru takového vztahu. Takový kardinální omyl!!! Přátelství totiž nezná slovo kalkulace, opatrnost, hranici odtud-potud, výhody či vypočítavost, že až najdeme lepší variantu, od tohoto „vztahu“ odejdeme bez výčitek svědomí, protože prostě nesplňovalo námi očekávané parametry. Najdeme důvod, proč z něho můžeme kdykoliv zase lehce vykročit na jinou louku - v mnohdy mylných představách - plnou slunce, vonících květin, nádherných travin, příslibů ráje, aniž bychom si museli zatěžovat svědomí myšlenkami na neférovost našeho jednání. Jako když se ve stáji vymění jeden plnokrevný, ale unavený kůň za lepšího, jehož jiskra v oku a nepokojné ržání slibuje nové, nepoznané zážitky. Máme pocit, že jsme postoupili v hierarchii společnosti, přiblížili se naplnění našich přání, nepocítíme lítost nevděku. Vždyť toho druhého k věrnosti našim ideálům nikdo nenutil, očekávali jsme s naprostou samozřejmostí, že druhá strana, dosud vše pokorně chápající, i teď pochopí naši mnohostrannou schopnost být „přítelem“ i desítkám lidí. Co je na tom divného? Vždyť se takový mnohočlenný typ přátelství (tímhle slovem se totiž už pojmenovává pomalu každý, i formální vztah v soukromí i profesionálním životě) čím dál častěji „nosí“ praktikuje od té doby, co se společnost rozdělila na poctivce a klauny, vykonávající vždy právě ten, pro něj výhodný, taneček přeběhlíků do tábora, kde jim bude ještě líp.

Celý život jsem si přála poznat takový vztah, který je skutečným přátelstvím, trvajícím neomezeně v prostoru, podmínkách i čase. Věřila, že musí někdo takový někde žít, možná za rohem ulice, ale možná i na druhém konci zeměkoule. Že mi budou dny života, milé i těžké, s vědomím takového vztahu zkrášlovat a ulehčovat chod ručiček někým kdysi kdesi vypočítané pozemské pouti. Že tentýž pocit budu dávat i já té druhé idealistické a stejné, či podobné hodnoty uznávající duši. Neokázale, samozřejmě, věrně. Že nebude muset ani jeden z nás ani na chvíli zapochybovat o důvěře, již jsme s takovou samozřejmostí tomu vztahu dobrovolně dali. Možná plytkost řady hovorů, společenské chichotání se hloupostem, den ze dne měnící se názory, nijaký vyhraněný cíl do budoucna způsobily, že jsem si od uvědomění

vlastního jsoucna představovala, že mnou definovaný vztah u mne může vzniknout jen s moudrým, vtipným, hodně znajícím mužem, jemuž nebude chybět esprit, smysl pro humor i odpovědnost za svou práci a chování. Toužila po vzájemné reciprocitě v zásadních otázkách. Narodila jsem se v čase, kdy ženy ještě počtem nepřevyšovaly ve třídách vysokoškoláků, ale odmala jsem hodně, skutečně hodně četla, měla naprosto jiné zájmy než moje vrstevnice, šla za vším, co mne mohlo posunout vpřed, naplnit moje rozrůstající se představy. Chtěla jsem v životě něco dokázat, ne se jen vézt po boku (mnou, či spíš matkou) vybraného partnera. Když jsem viděla celé to rozryté pole nedorozumění, podvádění i urážek, stanovila jsem si vydržet to do té doby, než oba synové nastoupí na vejšku. Dodržela jsem to. Měla jsem pořád vidinu vztahu, který osciluje mezi fyzickou láskou, vzájemnou odpovědností i chvílemi, kdy se budeme - možná i dost složitě - vydávat do neprobádaných končin lidské, mnohotvárné duše. Navíc ještě životně partnerské. Budeme na sobě navzájem stále něco nového nacházet a mít se pro to nově objevené, dosud neznámé, ještě raději. Vybraly jsme tehdy obě špatně a já tím víc každým dalším dnem věděla, že musím jít jinými pěšinami. Chtěla jsem uplatnit řadu vloh k různým činnostem, cítila přímo nutnost ke svému příteli, jehož jsem toužila potkat, rovnocenně vzhlížet pro jeho odlišnost, jinakost, cílevědomost a pracovitost a podobnou snahu něčeho i za mé pomoci dosáhnout. Byla jsem připravena tomu „obětovat“ všechny své síly, elán, snahu po uplatnění, být i tahounem, ne se životem vedle někoho jen lacino protáhnout. Uvědomovala jsem si, že to nebude lehké, ale po zjištění, že naše manželství je od základu špatné, zesílil naléhavý pocit naplnit dny něčím, co bude mít smysl a trvalost, a musím dodat, že vysněných met se vzdávám jen z donucení nezměnitelnými okolnostmi. Tím byly rozdány karty.

Jako by mne život zkoušel, potkávala jsem i muže, jež se blížili mým představám, někteří až ideálně, ale nebyli volní. A já, se zkušeností z vlastní prohry, ponížení a bezmoci, jsem nedokázala připravit jiné ženě podobný očištěc. Vím příliš dobře, že odpustit se s těžkým srdcem někdy možná dá, ale zapomenout na skutečně osudový, ošklivý kiks ne. Natož, je-li průšvihů druhé strany nekonečná řada. Tak vznikaly po rozvodu náhražky těch chtěných vztahů, ale jen jako něco bokem, bez perspektivy trvalosti, po níž jsem tolik toužila. Za nádherně, zajímavě prohovořenou noc bych byla v té době darovala snad modré z nebe, tak moc jsem ty výměny názorů, povídání o knížkách, umění, životních postojích, prostě všem, co „zajímalo obě strany“, potřebovala, abych mohla jít dál vytčeným směrem. Tak jsem potkala doslova renesančního člověka, neurologa, vyznamenaného švédskou či norskou a anglickou královnou za jeho precizní, vědecké práce. Pracovní, neúnavnou a až za práh obětavosti i zdraví jdoucí dřinu vyvažoval uměním. Byl skvělým klavíristou, varhaníkem, vyznal se v umění, uměl cizí jazyky, rád cestoval, byl vtipný, měl osobité charisma, ale se stejně neuvěřitelnou invencí vařil pro sebe a syna. Se vším si věděl rady. Co my jsme navštívili koncertů, výstav, prolezli dílniček umělců, prohlédli zajímavých knih, pokochali se nádhrou starožitností. Měl stejnou představu o budoucnosti jako já – už nikdy nezakotvit v úředně zpečetěném vztahu. Oba jsme za sebou nechali veliké životní vztahové zklamání, pevného svazku, z něhož pak není úniku, jsme se oba nezakrývaně báli. Ve dnech, kdy jsme už věděli, že si dokážeme mnoho vzájemně dát, odjel na lékařský kongres do Berlína, napsal mi odtud pohlednici, že po návratu pro mne přijede a budeme už pořád jen spolu, odešel z recepce hotelu na pokoj a ráno ho našla pokojská mrtvého. Zastavilo se mu unavené srdce. Zemřel člověk, který splňoval mé představy o výjimečném muži, styl jeho dopisů vypovídal o bohatosti duše i rozumovém, reálném přístupu k životu. Zнала jsem se s jeho dětskou a pak i vysokoškolskou kamarádkou, MUDr. Klikarovou, přátelily jsme se. Když se mne ptala, zda jsem byla Štěpánovi na pohřbu, kácel se kolem mne svět. V tu chvíli se vysvětlilo jeho poberlínské náhlé odmlčení, parte mi nikdo neposlal. Jak pronášela slova o tom, že když po letech od studií viděla Štěpána samotného a slyšela o dávném rozchodu s jeho paní, napadla

jsem ji jako žena, jež se k němu neodmyslitelně hodí, já. Snílek i praktik, toužící po oboustranném porozumění i spolupráci, mající silný vztah k jeho koníčkům.

Byl jedinečný, neopakovatelný, každého dalšího, kdo mi zkřížil cestu, jsem s ním dlouhý čas porovnávala. Nešel napodobit, byl jako originální umělecký výtvar. Tím nečekaným odchodem uzavřel v mém překročení životní padesátky snahu ještě někoho hledat. Byli jsme oba rozvedení, to je mnohem, vztahově snazší, než přátelství s vdovcem.

Měla jsem v té době rozvedenou známou, jež spojila své volné chvíle, ne byt, s vdovcem. Když mi vyprávěla, jak její milý ze svého domova jde nejdřív na hřbitov, odtud jí zavolá „Boženko, jsem právě u hrobu Marušky, ale už spěchám za Tebou“, obešel mne skutečně mráz. Zazáblo mne celou. Samozřejmě by mne napadlo, že za svou milovanou ženou si občas chodí popovídat, zavzpomínat, tolik šťastných společných let se nesmaže jedním nečekaným úmrtím. Být ve stejné situaci, chodila bych tam také. Když ale párkrát zmínila, jak nad jídlem pronáší, že Maruška to a ono vařila jinak, používala jiné koření, jinak žehlila, pěstovala jiné květiny, měla ráda jiné vůně, milovala jiné barvy prádla, uvědomila jsem si, že tohle bych nemohla prožívat. Není nic divného na tom, že životaschopný muž/žena si časem najdou přítele/přítelkyni, bydlí dál každý sám, ale jdou spolu do kina, na koncert, houby či procházku, stráví spolu řadu milých chvil, ale na Vánoce musí za dětmi a uvidí se spolu poprvé v nejkrásnějších dnech roku až po svátcích, uvědomila jsem si vztahového kočko-psa, jakého ze společných seniorských chvil ti dva udělali. Přítel měl dříve paní, která jeho kariéře obětovala všechny své dívčí sny, měli se velmi rádi a vychovali spolu dobře společné děti, ale volání života bylo silnější, než jeho truchlení. Zatímco on se během manželství věnoval kariéře a byl skoro pořád mimo domov, jeho někdejší paní se doma věnovala čekání na něj, které vyplňovala věčným uklízením nebo zdařilými ručními pracemi. Ne nadarmo se říká, že opakování dělá mistra. I na tu samotu doma si zvykla. Bylo mu šedesát když ovdověl, a před sebou měl hypoteticky relativně ještě dost let na spokojený zbytek života. Ale za jakých podmínek, tak znehodnocujících další vztah, navázal přátelství s tou hodnou ženou! Dával jí stále svými poznámkami najevo, že nemá hodnotu jeho Marušky, byť tahle žena zase uměla jiné věci, výborně vařila, pletla, byla vždy elegantní, měla vkus, byla sečtělá, tolerantní. Nakonec se rozešli, být stále jen stínem někoho, kdo se už nikdy nevrátí a proti němuž má známá nikdy neřekla křivé slovo, je prostě neúnosné. Trápilo ji to stále okaté i vnitřní srovnávání, deklasovalo ji jako člověka, a tím víc ženu. Při polibcích ji napadalo, že i v takových chvílích ji její přítel srovnává se svou zemřelou ženou, a to byl začátek konce. Mezi lidmi existuje přitažlivost, empatie, podobné zájmy, ale je nutno je brát tak, že právě ony k té osobě patří, být jiné, už by nás nelákaly. Nebyly by originální, neopakovatelné. To platí oboustranně. Všechno na světě má svůj čas. Kratší či delší, šťastnější, nebo méně povedený. Známe jiné dvojice, jiná přátelství, kde má všechno svou úroveň, co kdo dřív prožil se životním partnerem, zůstalo krásnými vzpomínkami, ale toho druhého jimi nikdo neuráží, neponižuje. Oba mají své hodnoty a podle nich se k sobě chovají. Nejsou líní je hledat a najít, nikomu tím neubližují. Pokud jeho životní partner žil, byli jedno tělo, jedna duše, a pokud se opravdu tak milovali, jeho uctívaná paní by byla šťastná z toho, že je šťastný po zbytek života, i když už bez ní, i on. Ano, to velké duše umí.

Pak jsou přátelství, kde už zmizela všechna mužsko-ženská přitažlivost, to Šrámkovo letní vlání, zpívající splav se promění v jejich myslí jen ve spoustu studené, přepadající vody. Mají také své dřívější domovy, ale ti dva opuštěnci aspoň čtou společné knihy, luští sudoku, jdou se projít, poslechnout kolonádní koncert, nezapomenou na sebe drobností při svátku, narozeninách, Vánocích, výročích. Nebo jen tak koupí knížku, květinu, sáček třešní, drobnost, aby dokázali, že na tu osůbku, s níž tráví poslední chvíle života, nezapomínají, ani když jdou

ulicí sami. Jsou do slova a do písmene věrnými přáteli, kamarády, souputníky v dobrém i zlém. Není tam fyzická láska, ale dají si přátelství. Nic víc, nic méně a přece strašně moc. Snáze svým obohacujícím vztahem překonají cestu k horizontu, od něhož není - zatím - pro nikoho návratu.

Neopominutelnou součástí života vnitřně osamělých lidí jsou i na dálku pěstované vztahy. Ti dva se asi nikdy fyzicky nepotkají, dožijí svůj život se svými partnery, kde někde něco mezi nimi občas drhne, co by při oboustranné dobré vůli být nemuselo, ale nemá to až takovou osudovou naléhavost, pro niž by vztah ničili. Najdou si nějakým způsobem přítele či kamaráda/dku, zavolají si, zasmějí se, svěří s běžnými i vážnějšími trampotami, znají vzájemně ze života toho vzdáleného „blíženec“ mnohou podrobnost, naučenou gestikulaci, ale je jim spolu dobře, věří si, nikomu neublíží, nikoho neurazí, jen vyplní tu domácím vztahem nikdy nerealizovanou maličkost, již pro svou vnitřní rovnováhu tolik potřebují. Tu „maličkost“ jinakosti. Je to rozdíl, jako pocukrovaná a nepocukrovaná bábovka. Mají doma vše, co každodenní partnerství přináší, a přesto jim něco nehmatatelného, ale pro ně strašně potřebného, ten esprit, chybí. Jsou to takoví dva oficiálnímu občanskému vztahu neškodní spiklenci, jimž tohle řešení nemám za zlé. Nikomu neublíží, jen naplňují tu svou celoživotní touhu mít občas v sevřených dlaních spršku křišťálově čisté vody, již se jim jinak nedostává. Uvolněnost v hovoru, setkávání myšlenek někde v půli věty, pocit, že je život ještě pořád těší, že jim nedovoluje stárnout rychleji než jejich vrstevníci.

Bohužel, poznám i jedince, jež vede studená vypočítavost. Jdou za výhodami, ne člověkem, jež jim je přináší. Jsou sobečtí a netolerantní, myslí jen na sebe, ne na to, že jednou v té poslední chvíli jim bude mít kdo podržet ruku, nenechají ho jen tak, bolestně a osaměle přejít osudovou řeku Jordán. Rádi se označují za přátele. Vypočítavci, kteří dokáží skvěle maskovat své cíle. Měnit je podle okolností, rychle se přizpůsobit, přeskocit na jinou kolej, aby jim vyhlédnutá oběť neunikla. Svou pravou tvář odhalí, teprve až dosáhnou svého bezohledného cíle. Je jich kolem nás moc, to jsou ty vztahy, kdy ti dva nepocitují touhu vzít se při chůzi za ruku, myslet na to, čím by mu udělali nečekanou radost. Na prvním místě je plán stát na stejném stupínku společenské či majetkové úspěšnosti jako jejich obdivování známí, ostatní je nepodstatné. Takových je mi skoro líto. Říkám důležité slovo - s k o r o. Bez vysvětlování.

Poznám i takové svazky, kde kdysi byla láska, vzájemná úcta, součinnost v budování rodiny. Dá se říci odpovědnost lidská i společenská. Společné cíle. Pak se cesty začnou rozdvajovat, nenápadně, po minikrůčcích, jeden z nich začne vytvářet podmínky pro ovládnutí a nebojím se říci, že v některých oblastech společného nažívání dokonce o „generálský“ post, kde imperativem je, pokud druhá strana něco jiného tvoří, aby z toho „něco taky pro rodinu bylo.“ Raději finančně než slávu. Aby partner nebyl ve chvílích, kdy se věnuje svým ušlechtilým prioritám, řazen mezi neužitečné darmošlapy. Postupně se mezi nimi vytvoří odcizení, nepřekonatelná hráz a už to tak navždy zůstane. Takový nerozumný „polní maršál“ vlastně sám zavíní, že ten druhý hledá nevinný únik v nezávadném vztahu jinde. Svou neústupností zkazí život nejen jim dvěma, ale i dětem. Ten méně dominantní se nikdy manželské fyzické věrnosti nezpronevří, svědomí by mu to nedovolilo, ale je známo, že duševní, citová nevěra je daleko, neporovnatelně horší. Protože člověk je jen soubor biologických částic, ale duše, to stále vědecky nepoznané neznámo, ta dokáže čarovat. Ten, kdo v boji o dominanci i spolupráci ve vztahu prohrál, začne snít. O jiných ženách, o jiných vztazích, o jiném přístupu k tomu, koho jsme kdysi milovali. Nahradí je přítelem, přítelkyní, přáteli. Tahle kategorie mne často napadá jako vynucený únik z citového živoření. Takoví lidé si najdou náhradní objekt svých představ a tu osamělou cestičku stářím osází pomměnkami,

fialkami, petrklíči. Usínají v představách místo v náruči kdysi milující a milované ženy/muže v náruči jiné, možná éterické, vzdálené ženy/muže k nimž si přimyslí vlastnosti, jichž se mu doma notoricky nedostává. Stane se vzdáleným přítelem, důvěrníkem, kamarádem, vrbou, poetou i snilkem, jenž dostal prostor se vyjádřit a nebýt za to, jako doma, nedůstojně kárán.

Potkal mne i příběh, který existenci nebourajícího přátelství nenarušuje. Aktér vyprávění byl obestaven kolem svého jména několika akademickými tituly. Jen o jeden titul méně měla jeho paní. Jako mladí se brali pro úctu k vědomostem toho druhého, představu, že spolu budou vědecky tvořit, že láska přijde samozřejmě s budoucími dětmi zcela mimochodem, sama. Nějaký čas to bezchybně fungovalo. Ale člověk se vyvíjí, ovšem ne každý v žádoucím čase a ne každý stejným, pro druhou stranu potřebným směrem. Bylo to bezproblémové manželství pro veřejnost, možná si paní ani neuvědomovala, jsouc prakticky založená, že její, umělecky a především hudebně i literárně mimořádně nadaný manžel touží po občasně chvílce vzájemného porozumění, po fyzickém i psychickém souznění. Ne po splnění povinnosti, jakou je třeba úklid domácnosti nebo vyžehlení prádla. Přál si až horečně, aby spolu někdy usedli a poslouchali hudbu, četli verše, vyprávěli i o něčem jiném, než že je třeba odnést boty k ševci nebo že by se měl nechat vymalovat byt. Když nenašel odezvu, začal psát básně. Do šuplíku. Chodil pozvaně na nahrávky vážné hudby tehdejší firmy Columbia, brali ho jako odborníka na řadu oborů a on si zážitky z těch setkání zapisoval. Přednášel externě i na tehdejší universitě v NDR, stačil udělat neuvěřitelné množství perfektní práce. Ale v duši byl stále víc sám, už byli pro veřejnost a sousedy jen klidným nekonfliktním párem, jak se tehdy psalo do kádrových posudků. Pak jsme se při jedné velké mezinárodní akci seznámili a vzniklo z toho překrásné, dálkové přátelství. Oba workoholici, neměli jsme příležitost udělat si pár dnů volna a naplnit je zajímavými hovory, vyřčenými větami, aniž se musel říci dodatek, protože ten druhý myslel podobně - a roky plynuly. Co se pamatuji, ke mně vždycky všechno z toho, co jsem si kdy přála, přicházelo pozdě. Občas jsme si psali, důsledně si vykali, nikdy mezi námi nepadlo jediné důvěrné slovo, ale ta duševní blízkost byla příliš jasná. Pak mi po nějakém čase, po koncertě na závěr té, společně zajišťované mezinárodní sešlosti medicínských kapacit, napsal naprosto nečekaný, neuvěřitelný dopis. Popsal svůj život, své představy, svá naplnění profesních snů, ale co tam bylo alarmující, jako u mne, byla vnitřní samota. Byli jsme na tom stejně. Stále mezi spoustou lidí a přesto vnitřně, zoufale lidsky sami. Hrál výborně na klavír i varhany a toužil, aby někdo poblíž seděl a tu hudbu vnímal s ním, aby mu mohl odříkávat části svých vlastních i cizích veršů, aby cítil, že ten druhý vedle něj nejen jde nebo sedí, ale že mu i rozumí. Poslal mi řadu svých básní i z dřívějších let, psal, že domů to nenosí, protože paní pro verše nemá pochopení, nechce ji zbytečně dráždit. Chystal se do penze, ale nedokázal se od své práce včas, pomalu „odstříhnout“, všechno mi to nádherně v tom dlouhém dopise popsal. Ale zašel ve svém okouzlení dál, než jsem tušila, co se v jeho hlavě odehrává. Možná to způsobil ten dlouhý, vnitřní hlad po přiměřené odezvě. Napsal mi svoji báseň, vytrysklou z některé té chvíle osamělosti, možná naděje, že všemu ještě není konec, nevím, na co vše v té chvíli myslel. Moc jsem si jeho znalostí a vědomostí vážila, v mnohém ho obdivovala, ale fyzickým milencem by pro mne nemohl nikdy být. Neměl pro mne tu potřebnou, důležitou chemickou vůni. Přesto je ta báseň pro mne dodnes výjimečná. „Mám starožitný pokoj a krásný starý klavír v něm, tam často se svou vnitřní samotou, když oheň v krbu plá, se v tichých nocích tajně scházím s Beethovenem, který mými prsty na klávesách své sonáty hrá. Když oheň v krbu praská, nebo v listoví pod oknem vítr šumí, když tóny klavíru jak zvonky tiše nechám znít, vzpomínám na toho, kdo mé duši porozumí, na toho, kdo chtěl by se mnou v takových chvílích duševně znít. Kdybyste jen jednou, jedinkrát v tu noc se mnou byla, v pokoji, jenž kouzlem má čarovnou moc, touhy se mnou o mnohém snívat byste se už nezbavila. Kdybyste jen jedinkrát tam se mnou a Beethovenem byla, nezapomněla byste na tu noc, ani na to, že

mám starožitný pokoj s krásným klavírem. R.K.“ Neobvyklé přátelství na dálku skončilo zásahem osudu. Zažádal si o lázně k nám a já v té době dala výpověď - moje nová podřízená si vzala do hlavy, že mne z mého vedoucího postu dostane a navázala – řádně vdaná, s jedním synem, ale po letech už ji jakoby dehonestující manželství s „jen“ stavebním polírem hnalo tu situaci změnit - podobnou kariérní známost, jakou popisují v jednom odstavci výše. Čistě spekulativní, účelovou. Doslova prospěchářskou, materiální i společenskou. Proti vysokánské šarži z generálního štábu a jeho dravé milence jsem uznala, že nemám šanci. Jiné řešení než odchod mne v těch chvílích nenapadlo. Ale to dálkové několikaleté přátelství s moudrým, vzdělaným, všestranným mužem mi dalo hodně. Život je opravdu barevný, u mne snad tyto krásné, neobvyklé vztahy vyvažovaly podpásovky, jichž se proti mně na druhé straně osud dopouštěl.

Zmínila jsem se v nadpise o hledání hvězd. Trvám na tom, že najít skutečné přátele je něco, co nic nemůže nahradit, nic vyvážit. Právě u takového vztahu se ukáže, jak je přátelství pevné. Když se láme osudový chléb a ti lidé neselžou. Mohu z vlastní zkušenosti říct, že takový vztah mň bolí, než láska. Protože ta dokáže i ubližovat, její důsledky moc bolet, není-li správně pochopena. Přátelství je něco mimo tuhle protikladnou dimenzi. Proto tak miluji noční oblohu se třpytem vzdálených hvězd. Zná všechny mé sny, tajemství i tužby. Možná si říká, že jsem blázeček, ale má pro mé představy pochopení.